

Ideology of Religious Zionism 4:
Is Redemption a Slow Process?

I. קימעא קימעא

(1) תלמוד ירושלמי ברכות א,א

R' Chiya, Rava, and R' Shimon son of Chalafta were walking together... and they saw light of dawn begin to spark... So too is the redemption of Israel, at first little by little, but then gradually increases

רבי חייא רבא ורבי שמעון בן חלפתא הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתה וראו איילת השחר שבקע אורה... כך היא גאולתן של ישראל, בתחילה קמעא קמעא, כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת

(2) מדרש שוחר טוב, סה

There is no greater darkness then right before morning.

שאין לך אפילה גדולה יותר מאותה שעה הסמוכה לשחר

(3) כלי יקר שמות ו:א

It is known that it is the way that each day close to dawn it is the darkest part of the night and then afterwards the light shines forth and rises, and similarly most ill people close to their death are strengthened and sit on their bid and request to eat, but then death succeeds. Similarly, in the winter closest to rising of the sun [spring] the coldness becomes continuously stronger but then is defeated by the sun. This is a natural occurrence because it is natural for when something feels opposition towards itself then it strengthens itself more to fight the opposition and refuses to succumb to it and therefore tries will all its strength to fight until it finally succumbs to its opposite

כי מהידוע שכך היא המדה שבכל יום סמוך לעלות השחר החושך מחשיך ביותר מן חשכת הלילה ואח"כ אור השחר בוקע ועולה, וכן רוב החולים סמוך למיתתם הם מתחזקים ויושבים על המטה ומבקשים לאכול ואח"כ המוות גובר, וכן בימות החורף סמוך לעליית השמש הקור הולך וגובר ולסוף הוא מנוצח מן השמש, וזה דבר טבעי כי כל דבר טבעי המרגיש שבא כנגדו איזו דבר הפכי לו הרוצה לבטל מציאותו אז הוא מתחזק ביותר כנגד מתנגדו וימאן לענות מפניו ופועל בטבעו כל אשר ימצא בכחו לפעול ולסוף היא מנוצח כי גבר עליו ההפך

(4) ירמיהו כג:ה

Behold, days are coming - the word of Hashem - that I will bring up a righteous growth for David; he will reign as king and will succeed, and he will administer justice and righteousness in the land.

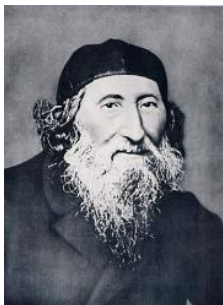
הנה ימים באים נאם ה' והקמתי לדוד צמח צדיק ומלך מלך והשליט ועשה משפט וצדקה בארץ :

(5) רד"ק שם

Righteous growth- this is Mashiach, and he is called a growth because he emerges from the earth like the plant of the field.

צמח צדיק-זהו משיח, וקראו 'צמח' שיהיה צאתו בעולם כצאת צמח השדה

II. Slowly, but When?

R' Zvi Hirsch Kalischer (1795 –1874) was a German rabbi who expressed views, from a religious perspective, in favor of the Jewish re-settlement of the Land of Israel, which predate Theodor Herzl and the Zionist movement. Disinterestedness was a prominent feature of his character; he refused to accept any remuneration for his services. His wife, by means of a small business, provided their meager subsistence.

6) דרישת ציון -רב צבי הירש קאלישר- עמ' פח

It's not as many imagine that Mashiach will come to Israel immediately like overflowing river, from darkness to a great light at one time. Rather it will be slow rising, from level to the level above it, and after we are accustomed to that level we go up to the next level, until we reach the highest level

גאולת ישראל אשר אנחנו חוכים לה, אל יחשוב החושב כי פתאום ירד ד' ית' שמו משמים ארץ לאמור לעמו צאו, או ישלח משיחו כרגע מן השמים לתקוע בשופר גדול על נדחי ישראל ויקבצם ירושלימה וישעה לה חומת אש ומקדש אל ממרומים תרד...לאט לאט תצמיח קרן ישועה..

7) ויואל משה מאמר שלוש שבועות את סט

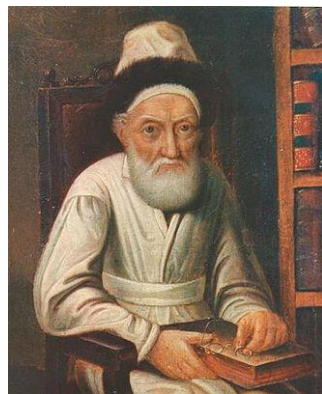
That which we see in Chazal that the redemption will come slowly, that is after Mashiach comes for the light of Mashiach is very bright and it is impossible to bear this great light at once and not slowly. Even in Egypt the light was great on the night of Passover, but it was even greater at Krias Yam Suf, and at Matan Torah even much greater than that, and it couldn't have been all at once. This is the way it will be after Mashiach is revealed, the light will be revealed each time more than the last...But before the coming of Mashiach we have no savior without Mashiach.

גם מה שנמצא באיזה מקומות בדברי חכמינו ז"ל שהגאולה תהיה קמעא קמעא, כל זה יהיה אחר ביאת המשיח כי אורו של משיח נורא הוא מאד, ואי אפשר לסבול אור גדול כזה בפעם אחת, אלא קמעא קמעא. גם במצרים היה אור גדול בליל התקדש חג הפסח, אבל בקריעת ים סוף היה האור גדול יותר ואח"כ במתן תורה הרבה גדול יותר ולא היה במציאות שיהיה הכול בפעם אחת, ועל דרך זה יהיה אחר ביאת המשיח שיתגלה האור בכל פעם יותר... אבל קודם יהיה ביאת המשיח, ואפס בלתך גואלנו לימות המשיח, הוא ולא אחר.

8) ויואל משה עמ' קמו

That which they say that times have changes and now we have to do things in accordance with [the current] reality, first of all, the ways of the Torah do not change as the Chasam Sofer writes in his treatise "don't say things have changed."

ומה שאומרים נשתנו העתים וצריך לעשות לפי המציאות, הנה ראשית דרך התורה לא נשתנה כמו שכתב החת"ס ז"ל בצוואתו אל תאמר נשתנו העתים.

R' Menachem Mendel Schneersohn (1789–1866) also known as the Tzemach Tzedek the the third rebbe of the Chabad Lubavitch Hasidic movement. He was also a leading posek in his time and his works are widely studied to this day.

9) שערי גאולה, גאולתו של ישראל, את א

All those who say that the redemption of Israel will come through nature and be little by little, and base themselves on the famous Yerushalmi and the explanation attributed ton Ramban on Shir HaShirim, are hiding from reality and from what happened in the past. Just as it says "as the days when you left Egypt" (Micah 7,15), and there the redemption was a jump from the 49th level of impurity to a full redemption with a raised hand...So is the redemption of Israel through which will be the redemption of the world, that with the blink of an eye they will leave...

כל אלו האומרים שגאולת ישראל תבוא בדרך הטבע ולאט לאט ומסתמכים מירושלמי הידוע וממה שכתב בפירוש המיוחס להרמב"ן בשיר השירים, מתעלמים מהמציאות ומתעלמים גם מראות את העבר. וכמו שכתוב "כימי צאתך מארץ מצרים" (מיכה ז, טו), שגם שם הייתה הגאולה על ידי קפיצה ממ"ט שערי טומאה לגאולה שלמה וביד רמה... שכך היא עניין גאולתם של ישראל שעל ידיה תהיה גאולתו של העולם, אשר כהרף עין יצאו...

If they were at the level of being “worthy” ... there wouldn't be such calamities and they would be able to bear the great light of redemption and it could be all at once. However, now that they are at the level of “not worthy” then they are forced to face the birth pangs of redemption and great calamities...then they aren't able to bear the great light that comes as once, and the salvation is forced to come slowly bit by bit

שאלמלי היו בבחינת "זכו" ... לא היו בצרות גדולות והיו יכולין לסבול האור הגדול של הגאולה, והייתה יכולה להיות בבת אחת, אבל בעת שיהיו בבחינת "לא זכו" אזי מוכרחים להיות חבלי משיח וצרות גדולות... אזי אינם יכולים לסבול אור גדול הבא בבת אחת, על כן מוכרחת לבוא הישועה והגאולה קמעא קמעא, בבחינת הטבע שבא קמעא קמעא, וזה אמת וברור...

III. Exodus of Egypt vs. The Future Redemption

(11) ישעיה נב, יב

For you will not depart in haste, nor will you leave in flight; For the LORD is marching before you, The God of Israel is your rear guard.

כי לא בחיפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו כי הולך לפניכם ה' ומאספכם אלוקי ישראל

(12) מכילתא בא פרשה ז' אות מד

You might think that even in the future it will be with haste, to teach us otherwise it says “*For you will not depart in haste*”

יכול אף לעתיד לבא יהא בחפזון ת"ל כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו כי הולך לפניכם יי' וגו' (ישעיה נב יב).

(13) צדקת הצדיק אות א'

The beginning of one's entrance to the service of G-d needs to be with haste, just as we see by the Pesach in Egypt was eaten in haste whereas the future Pesachs are not. For in order to remove yourself from all the desires of the world that you are attached to, you need to guard the moment in which the will of Hashem is awakened in you and hasten in that moment to quickly get something out of it. And then afterwards you should return and go slowly and patiently like the Pesachs of all generations.

ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחפזון, כמו שמצינו בפסח מצרים שהיה נאכל בחפזון ולא פסח דורות. מפני שהתחלה לנתק עצמו מכל תאות עולם הזה שהוא מקושר בהם, צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפז על אותו רגע למחר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט, כדין פסח דורות:

IV. Why are they Different?

Approach 1

(14) מהר"ל- נצח ישראל פרק מז

It is because the first redemption was not eternal, it was only temporary. Therefore, the redemption was similar, like a lightning bolt that is only seen in the sky for a moment and then disappears. The first redemption was not something that lasted and therefore their exodus was also quick, for anything that doesn't last forever disappears quickly. However, the final redemption, which is eternal without any change, and therefore it won't be with haste which represents something temporary, in that one is afraid it was be gone and therefore acts quickly.

כי מפני שהגאולה הראשונה לא היתה גאולה נצחית, שהרי לא היו נגאלים רק לשעה. וכך היה ענין הגאולה גם כן, דומה לאור הברק שנראה ברקיע לשעה, ומיד עובר. ולא היתה הגאולה הראשונה דבר תמידי קיים. ולפיכך היה יציאתם בחפזון גם כן, כי כל דבר שאינו קיים תמידי הוא עובר במהירות לשעה. אבל הגאולה אחרונה, שהוא גאולה נצחית מבלי שנוי כלל, רק תמיד קיים. ולכך לא יהיה לדבר זה חפזון, כי החפזון מורה על דבר שהוא לשעה, וירא שמא יעבור הזמן, לכך ממהר מעשיו.

Approach 2

(15) עין איה שבת פרק ה' אות ג'

The existence of miracles has been proven to come through the defected status in people... therefore they need to be influenced in way that is unnatural... but the pure goal, that doesn't have any deficiency, is that the heart returns to her natural purity, and the purest and loftiest desire is the same as a person's natural desire...

מציאות הנסים הוכחה לבוא מצד אותו המעמד הלקוי שנמצא בבני אדם... על כן הם צריכים הדרכה כזאת שתשפיע בהם השפעה של היפוך סידור הטבע... אבל המגמה הטהורה שאין עמה גרעון היא שישוב הלב לטהרת טבעו והחפץ היותר טהור ונשגב יהיה שוה עם החפץ הטבעי של האדם...

Approach 3

(16) מדרש המחומא, דברים

To teach you that when Hashem reveals His presence to Israel He doesn't do so all at once because they aren't able to stand in that in that Good all at once, for if He reveals His Goodness at once they would all die

ללמדך שבשעה שהקב"ה מגלה שכינתו על ישראל אינו נגלה עליהם כאחת מפני שאינן יכולין לעמוד באותה טובה בפעם אחת, שאם יגלה להם טובתו כאחת ימותו כולם

(17) ספר אבודרהם ברכות קריאת שמע

And we say "with mercy," because He brings us the light with mercy, bit by bit, and not all at once. Because one who wakes up from bed, if he were to see a great light he wouldn't be able to open his eyes quickly

ואמר ברחמים, כי הוא מביא לנו האורה בדרך רחמנות מעט מעט לא בפעם אחת כלה, כי הקם ממטתו אם רואה אור גדול אינו יכול לפתוח עיניו לראותו במהרה

Approach 4

(18) הרב חרל"פ, ממעיני הישועה, פרק ו:

In the future redemption the soul and body will both be redeemed together, one in a miraculous way and one in a natural way, one slowly and one with haste; the soul with miracles and haste, the body with nature and slowly. Since in Egypt it was primarily the freedom of the soul, the redemption was done with haste "*for you will not leave with haste*," but in terms of the body it remained in its exilic status which is afraid of everything and desires to return to exile, "*let us turn around and return to Egypt*." Not so the final redemption, then also the body will be redeemed and therefore it needs to be done slowly "*for you will not leave with haste*"... However, this is only the redemption of body, but the redemption of the soul will also be done in haste in the future "*and the Lord whom you seek shall come to His Temple suddenly. As for the angel of the covenant that you desire*"

בגאולה העתידה ייגאלו הנפש והגוף גם יחד, הן בדרך נס והן בדרך טבע, הן לאט לאט והן בחיפזון, הנפש בנס ובחיפזון והגוף בטבע ולאט לאט. ולפי שבמצרים היה בעיקר שחרור הנפש, לכן הייתה הגאולה בחיפזון, "כי בחיפזון יצאת מארץ מצרים", ומצד הגוף נשאר עם ישראל בצביונו הגלותי, לפחד מכל דבר ולחשוך ולחזור אל הגלות, "נתנה ראש ונשובה מצרימה". לא כן הגאולה העתידה, הגאולה האחרונה שאין אחריה גלות, שאז ייגאל גם הגוף, ולפיכך היא מתנהלת לאט לאט, "קמעא קמעא", "כי לא בחיפזון תלכו... אמנם כל זה הוא רק בגאולת הגוף, אבל גאולת הנפש תהיה גם לעתיד בחיפזון, "ופתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים" (מלאכי ג, א).

Approach 5

(19) בני יששכר מאמרי חודש ניסן

If the miracle were to be very wonderous, it still would be better for us if we were fitting for the redemption to come through our actions, for then the light would endure forever. This is what our Creator promised us about the future "*for you will not leave with haste*"

והנה עם היות הנס שהוא מופלא מאד, עם כל זה יותר היה טוב לנו באם היינו ראויים שתהיה הגאולה על ידי פעולת מעשינו הטובים באתערותא דלתתא, אז היה מתקיים ההארה ההוא לעולמי עד. וזה שהבטיחנו ויצרנו על העתיד "כי לא בחיפזון תצאו"

(20) באור פניך-חודש אייר ומאוררעתי והגאולה האחרונה עמ' יח-כ'

All that happened in the last generations, don't be foolish to look at the externalities, and think this is the work of man alone. Really, man has no power to act at all and it is really the work of G-d Who is shining His light on Israel and giving them their unnatural abilities. All the steps of the nation aren't natural, for there is no nation or country that comes close to the achievements of Israel, and who's rebirth was so great that it rose firmly from dirt and ashes. It is all the hand of G-d, as the prophets all taught that the ingathering of the exiles will be through Hashem...it is just hidden in the cloak of nature...

כל הנעשה בדורות האחרונים אין להתפתות להביט רק על החיצוניות, ולחשוב שזה מעשה בני אדם בלבד. כי באמת אין בכוח אנוש כלל לעשות, והוא מעשה ה' ממש, שמאיר אורו על ישראל ונותן להם כוח שאינו בדרך הטבע. וכל פסיעותיה של האומה אינם בדרך טבע, ואין שום אומה ומדינה מכל אומות העולם שמתקרבת לכל השגשוג העצום שיש אצל עם ישראל, ותקומה כל כך עצומה, שמעפר המשרפות קמנו ונתעורר. והכל הוא יד ה', כהוראת הנביאים כולם שקיבוץ גלויות יהיה על ידי מעשה ה', כאומר 'ושב וקבצך', וה' יתברך, הוא אשר קבצנו, אלא שהיה הדבר בלבושי הטבע, בסוד נס נסתר. והוא כמו יוסף הצדיק,

V. The Building of Jerusalem

(21) רש"י סוכה מא ע"א

The Temple that we are longing for is built and completed and will be revealed and come from Heaven, as it says “the Temple of G-d the work of Your hands.”

מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבא משמים, שנאמר (שמות טו) "מקדש ה' כוננו ידיך".

(22) רמב"ם בית הבחירה פרק א'

It is a positive commandment to build a house for G-d prepared to be able to bring sacrifices, and to celebrate there three times a year, as it says, “and make for Me a Temple.”

מצות עשה לעשות בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלש פעמים בשנה שנאמר ועשו לי מקדש

(23) מדרש תמחומא

G-d says in this world you built a Tabernacle and Temple with a wall, in the future I will build the temple and it will be surrounded by a wall of fire, as it says “and I will be for her a wall of fire.”

אמר הקב"ה, בעולם הזה עשיתם משכן ומקדש שהיו בחומה, ולעתיד אני אבנה את בית המקדש ותהיה מוקפת בחומת אש, שנאמר (זכריה ב, ט) נֶאֱנִי אֶהְיֶה לָהּ נֶאֱם ה' חוֹמַת אֵשׁ

Approach 1

(24) מהר"ם שיק

If the end happens “in its time,” everything will go as planned as the Rambam writes, but if it will happen “in haste” then it will all happen quickly and the Temple will be built quickly through Heaven and Mashiach will come

אם יהיה הקץ בעתו, יהיה הכל כסדר, וכמ"ש הרמב"ם בהלכות מלכים אבל אם יהיה הקץ של אחישנה, אז יהא הכל במהירות, ומהרה יבנה בית המקדש בידי שמים ויבוא משיח צדקינו

Approach 2

(25) מהר"ל דיסקין

For the good of Israel G-d will leave small things to fix, through which these fixings will prepare it for service, for example missing doors, and it will be

לטובתם של ישראל, ישאיר הקב"ה איזה דברים קטנים לתקן, אשר בהתיקון הזאת יתכשר שיהא ראוי לעבודה, כגון חסרון דלתות, ונקרא עבור זאת על שם ישראל. והיינו נהראנו בבנינו

called through this by the name of Israel. An this is [what we say] 'and show us it built and let us rejoice in its fixing,' for by just fixing the commandment of building the temple will be fulfilled.

וְשִׁמְחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ, כִּי ע"י הַתִּיקוֹן לִבְדֵּי תִקּוּיִם הַמְצוּהָ שֶׁל בְּנֵין בֵּית הַבְּחִירָה

Approach 3

(26) ערוך לנר טוכה שם

Certainly, the future Temple will be built through men, and that which we say 'the Temple of G-d the work of Your hands' which is expounded in the Midrash to mean that it was fall down [from Heaven], that is the spiritual Temple that will come into the built physical Temple, as a soul into the body. Just as in the Tabernacle and Temple the heavenly fire descended into the man-made fire that was burning the wood.

דודאי ביהמ"ק לעתיד לבוא יבנה בנין ממש בידי אדם, ומה שנאמר מקדש ה' כוננו ידיך שנדרש בתנחומא שירד למטה, הוא ביהמ"ק רוחני שיבוא לתוך ביהמ"ק הנבנה גשמי, כנשמה בתוך גוף. וכמו שירד במשכן ובבית המקדש האש של מעלה תוך האש של הדיוט שנבער בעצים